

RANSKALAINEN KETTU

Myrmecatavola Frances Fox

Teksti ja kuva OILI PENTINSAARI

Syksyn 2013 näyttelyssämme oli taiwaniilaisten myyntipöydällä erikoisen näköinen 'katleija' French Fox'. Se on osoittautunut ainakin Zoja ja Tamara Pienimäen hoidossa sangen kukintahaluiseksi ja helpoksi risteymäksi.

Todennäköisesti kyseessä on kuitenkin Floridassa 1985 rekisteröity *Myrmecatavola* Frances Fox, joka esiteltiin ensimmäistä kertaa Miamin WOC 2008 maailmannäyttelyssä. Se tunnetaan myös toisella nimellään *Recchara* (syn.).

Nimi koostuu kolmesta suvusta: *Myrmecophila*, *Cattleya* ja *Brassavola*.

Ensin on risteytetty *Brassavola nodosa* ja *Cattleya Autumn Yellow*, joka on *C. Thurgoodiana* × *C. Page Platt*. Nämä ovat monen polven risteymiä, joiden perimässä on klassisia katleijoita: *dowiana* (4), *warscewiczii* (3), *cinnabarina*, *gaskelliana*, *mossiae* ja *tenebrosa*. Näin saatu risteymä rekisteröitiin 1954 nimellä *Brassocattleya Polka Dot*.

Seuraavassa vaiheessa on *Brassocattleya Polka Dot*'in kanssa risteytetty *Myrmecophila tibicinis*. Se kasvaa alueilla Meksiko–Guatemala–Belize ja Honduras–Costa Rica–Venezuela–Kolumbia, kausikuivina lehdettömien puiden rungoilla ja oksilla, usein täydessä auringossa 300–600 metrin korkeudella merenpinnasta.

Myrmecophila tibicinis on katleijoiden lähisukulainen. Se on jättikokoinen: pelkkä versomukula on puolimetrisen ja siitä kasvava kukintovarsi voi venyä luonnossa jopa yli 4 metrin pituiseksi. Ontoksi ajan oloon muuttuva versomukula tarjoaa asuinpaikan erilaisille muurahaisille, jotka samalla suojelevat kasvia ja sen kukintoa. Tuoksuvat kukat avautuvat muutama kerrallaan alhaalta alkaen, joten kukinta-aika on pitkä. Kasvista tulee ajan oloon painava, mutta ei

hätää, vaikka oksa sen alta pettäisikin: tämä orkidea voi jatkaa kasvuaan litofyyttinä.

Myrmecophila tibicinis tunnetaan kasvan keskuudessa nimellä trumpettiorkidea. Vanha versomukula on ontto ja siihen puhaltamalla saadaan aikaan torven törähdys. Perimätiedon mukaan sen törähdyksellä kutsuttiin lapset ja muukin väki kotiin askareistaan.

HOITO

Onneksi tuloksena saatu risteymä on kuitenkin maltillisen kokoinen. Se tuntuu sopeutuvan hyvin kotikasvatukseenkin. Kaikki sen sukupuun lajit kasvavat hyvässä valossa. ”Kukinta osuu maaliskuuhuhtikuulle, mutta kasvu jatkuu koko vuoden, vaikka kastelua kannattaakin hieman vähentää talvella. Juuristolle kannattaa antaa kasvurauha ja vaihtaa kasvualusta vasta sitten kun se on tarpeen”, Zoja ohjeistaa.

